

**Lieta C-174/23****Lūguma sniegt prejudiciālu nolēmumu rezumējums saskaņā ar  
Tiesas Reglamenta 98. panta 1. punktu****Iesniegšanas datums:**

2023. gada 21. marts

**Iesniedzējtiesa:**

*Cour de cassation* (Francija)

**Datums, kurā pieņemts iesniedzējtiesas nolēmums:**

2023. gada 15. marts

**Prasītāji kasācijas tiesvedībā:**

HJ

IK

LM

**Atbildētāja kasācijas tiesvedībā:**

*Twenty First Capital S.A.S.*

**Īss pamatlietas faktu un tiesvedības izklāsts**

- 1 2014. gada martā sabiedrība *R participation*, kuru izveidojusi persona HJ un kuras dalībnieki bija LM un IK, komercaktīvu cesijas ceļā nodeva sabiedrībai *T* trīs kolektīvo ieguldījumu uzņēmumus, kas paredzēti ieguldījumiem jaunietekmes tirgos (turpmāk tekstā – “*R fondi*”). HJ kļuva par sabiedrības *T* darbinieku.
- 2 2014. gada 5. jūnijā nolūkā panākt, lai šo darbību pārņemtu sabiedrība *Twenty First Capital* (turpmāk tekstā – “sabiedrība *TFC*”), HJ noslēdza ar to līgumu, saskaņā ar kuru sabiedrība *TFC* apsoliņa viņu pieņemt darbā ne vēlāk kā 2014. gada 1. novembrī.
- 3 2014. gada 27. jūnijā tās pašas puses noslēdza partnerības nolīgumu, kurā bija paredzēts dažāda veida atalgojums IK, HJ un LM. 2014. gada 24. oktobrī sabiedrība *T* nodeva sabiedrībai *TFC* daļu savu komercaktīvu, tostarp *R* fondus;

2014. gada 11. decembrī HJ pievienojās sabiedrībai *TFC* valdes locekļa, ģenerāldirektora un otrā vadītāja amatā.
- 4 HJ un IK cēla prasību pret sabiedrību *TFC* par partnerības nolīguma izpildi un zaudējumu atlīdzību. LM brīvprātīgi iestājās tiesvedībā. Sabiedrība *TFC* pretprasībā lūdza atzīt partnerības nolīgumu par spēkā neesošu.
  - 5 Ar 2019. gada 10. janvāra nolēmumu *Tribunal de grande instance de Paris* (Parīzes Vispārējā pirmās instances tiesa) atzina, ka partnerības nolīgumā noteiktais atalgojums bija paredzēts tam, lai atalgotu sadarbību, kurai bija jānotiek atbilstoši HJ un LM algoto amatu pienākumiem, kā arī HJ piešķirtajām sabiedrības pilnvarām. Norādījusi, ka sabiedrība *TFC* ir aktīvu pārvaldīšanas sabiedrība, kas pārvalda vismaz vienu alternatīvo ieguldījumu fondu (turpmāk tekstā – “AIF”), šī tiesa nosprieda, ka minētajam atalgojumam bija jāatbilst noteikumiem, kuri ir paredzēti *Code monétaire et financier* (Monetārais un finanšu kodekss) L. 533-22-2. pantā un *Règlement général de l’AMF* (AMF Vispārīgie noteikumi) 319-10. pantā, kas ir daļa no obligātiem noteikumiem. Nospriedusi, ka tas tā nebija, tiesa atcēla partnerības nolīgumu un noraidīja prasības.
  - 6 Ar 2021. gada 8. februāra spriedumu *Cour d’appel de Paris* (Parīzes apelācijas tiesa) apstiprināja šo nolēmumu. IK, HJ un LM iesniedza kasācijas sūdzību par šo spriedumu.

### **Atbilstošās Savienības tiesību normas**

Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīva 2011/61/ES (2011. gada 8. jūnijs) par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un par grozījumiem Direktīvā 2003/41/EK, Direktīvā 2009/65/EK, Regulā (EK) Nr. 1060/2009 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010 (OV 2011, L 174, 1. lpp.; turpmāk tekstā – “AIFP direktīva”)

#### 13. pants

“1. Dalībvalstis prasa, lai AIFP būtu atalgojuma politika un prakse attiecībā uz tām darbinieku kategorijām – tostarp augstākās vadības darbiniekiem, darbiniekiem, kas uzņemas risku un kontroles funkcijas, un visiem darbiniekiem, kas kopumā saņem atalgojumu, kurš vienāds ar atalgojumu, kuru saņem augstākās vadības darbinieki un tie, kas uzņemas risku –, kuru profesionālā darbība būtiski ietekmē AIFP vai to pārvaldīto AIF riska profilus un kuri atbilst stabilas un efektīvas riska pārvaldības principiem un veicina tos, kā arī nerosina uzņemties risku, kas neatbilst to pārvaldībā esošo AIF riska profiliem, nolikumiem vai dibināšanas dokumentiem.

AIFP nosaka atalgojuma politiku un praksi saskaņā ar II pielikumu.

2. EVTI nodrošina, lai tiktu izstrādātas pamatnostādnes attiecībā uz pārdomātu atalgojuma politiku, kas atbilst II pielikumā noteiktajiem principiem. Pamatnostādnēs ņem vērā pārdomātas atalgojuma politikas principus, kas noteikti Ieteikumā 2009/384/EK, kā arī AIFP un to pārvaldīto AIF lielumu, to iekšējo organizāciju, darbības raksturu, darbības jomu un sarežģītību. EVTI cieši sadarbojas ar Eiropas Uzraudzības iestādi (Eiropas Banku iestādi) (EBI).”

61. panta 1. punkts

“AIFP, kuri veic darbības atbilstoši šai direktīvai pirms 2013. gada 22. jūlija, veic visus vajadzīgos pasākumus, lai ievērotu attiecīgās valsts tiesību aktus, kuri izriet no šīs direktīvas, un viena gada laikā pēc minētās dienas iesniedz atļaujas pieteikumu.”

Stāšanās spēkā un transponēšanas termiņš

Saskaņā ar AIFP direktīvas 70. pantu tā stājas spēkā 2011. gada 21. jūlijā. Atbilstoši tās 66. pantam dalībvalstīm līdz 2013. gada 22. jūlijam bija jātransponē šīs direktīvas galvenās normas, tostarp tās 13. pants.

**Valsts tiesību normas, uz kurām ir atsaukušies lietas dalībnieki**

Ar L.533-22-2. pantu Monetārajā un finanšu kodeksā, kas ieviests ar 2013. gada 25. jūlija Rīkojumu Nr. 2013-676, ar kuru groza aktīvu pārvaldības tiesisko regulējumu (stājies spēkā 2013. gada 28. jūlijā), transponē AIFP direktīvas 13. pantu. Tajā ir noteikts:

“I.– Šā panta II daļas 1<sup>o</sup>. un 2<sup>o</sup>. punktā minēto AIF aktīvu pārvaldīšanas sabiedrības nosaka atalgojuma politiku un praksi attiecībā uz šādām personām, ja to profesionālā darbība ietekmē aktīvu pārvaldīšanas sabiedrību vai to pārvaldīto AIF riska profilus:

1<sup>o</sup>. pārvaldītāji;

2<sup>o</sup>. valdes vai direktoru padomes locekļi;

3<sup>o</sup>. vienkāršoto akciju sabiedrību vadītāji un personas, kas ieņem vadītāja amatu [..];

4<sup>o</sup>. par riska lēmumiem atbildīgās personas;

5<sup>o</sup>. personas, kas veic kontroles funkcijas;

6<sup>o</sup>. personas, kas atrodas aktīvu pārvaldīšanas sabiedrības pakļautībā un kas, ņemot vērā to kopējo atalgojumu, saņem tādu pašu atalgojumu kā personas, kas ieņem vadītāja amatu, [..] un par riska lēmumiem atbildīgās personas.

Atalgojuma politika un prakse atbilst pareizas un efektīvas riska pārvaldības principiem un to veicina, kā arī nerosina uzņemties risku, kas neatbilst AIF riska profiliem un to regulējuma un statūtu elementiem.

II.– Šis pants ir piemērojams AIF aktīvu pārvaldīšanas sabiedrībām:

1°. [..]

2°. [..].

Šo aktīvu pārvaldīšanas sabiedrību atalgojuma politikas un prakses nosacījumi ir ietverti *Règlement général de l’Autorité des marchés financiers* (Finanšu tirgus uzraudzības iestādes Vispārīgie noteikumi).”

2013. gada 25. jūlija rīkojuma 33. panta I daļā ir paredzēts pārejas noteikums, saskaņā ar kuru “pārvaldīšanas sabiedrības, kas šī rīkojuma publicēšanas dienā veic darbības, kuras atbilst tajā ietvertajiem noteikumiem, iesniedz pieteikumu, lai saņemtu atļauju darboties kā aktīvu pārvaldīšanas sabiedrībām, [..] līdz 2014. gada 22. jūlijam.”

Paskaidrojošā paziņojumā, kas pievienots 2013. gada 25. jūlija Dekrētam Nr. 2013-687, kurš pieņemts Rīkojuma Nr. 2013-676 piemērošanai, ir šāda norāde: “Stāšanās spēkā: pārvaldības sabiedrības, kas veic darbības, kuras atbilst šajā dekrētā minētajiem noteikumiem tā publicēšanas dienā, veic visus nepieciešamos pasākumus, lai ievērotu tā noteikumus, un iesniedz atbilstošu atļaujas pieteikumu ne vēlāk kā 2014. gada 22. jūlijā [..].”

### **Pamatlietas dalībnieku galvenie argumenti**

- 7 Kasācijas sūdzībā tās iesniedzēji it īpaši apgalvo, galvenokārt, ka AIFP direktīvas 13. pantā noteiktās un Francijas tiesībās ar Monetārā un finanšu kodeksa L. 533-22-2. pantu transponētās prasības ir piemērojamas, tikai sākot ar brīdi, kad AIF pārvaldnieks ir saņēmis atļauju. Tā kā sabiedrība *TFC* saņēma atļauju tikai 2014. gada 18. augustā, kasācijas sūdzības iesniedzēji no tā secina, ka noteikumi par atalgojumu nebija piemērojami šai sabiedrībai partnerības nolīguma noslēgšanas dienā, proti, 2014. gada 27. jūnijā. Pakārtoti tie norāda, ka šie noteikumi nebija saistoši 2014. gada 27. jūnijā. Tie apgalvo, ka apelācijas tiesa, uzskatot šos noteikumus par piemērojamiem no 2013. gada 22. jūlija, ir pārkāpusi Civilkodeksa 1. pantu un 2013. gada 25. jūlija rīkojuma 33. pantu, to interpretējot AIFP direktīvas 61. panta 1. punkta gaismā.
- 8 Argumentētā atbalstam kasācijas sūdzības iesniedzēji iesniedz dokumentu angļu valodā “*AIFMD Q&As from the European Commission*”, ko sagatavojusi Eiropas Komisija; tie sniedz šādu dokumenta tulkojumu:

“[jautājums] 61. panta 1. punktā ir paredzēts, ka AIF pārvaldnieki, kuri veic darbības atbilstoši šai direktīvai pirms 2013. gada 22. jūlija, veic visus vajadzīgos

pasākumus, lai ievērotu attiecīgās valsts tiesību aktus, kuri izriet no šīs direktīvas, un viena gada laikā pēc minētās dienas iesniedz atļaujas pieteikumu. Vai tas nozīmē, ka pārvaldnieku rīcībā ir viens gads, kura laikā ir pilnīgi jāizpilda valsts tiesību akti un jāiesniedz atļaujas pieteikums?

[atbilde] Vienu gadu ilgajā pārejas periodā tiek sagaidīts, ka AIF pārvaldnieki dara visu iespējamo, lai ievērotu prasības, kuras izriet no valsts tiesību aktiem, ar ko transponēta AIFP direktīva. Pienākums lūgt atļauju [...] ir juridiski saistošs, bet to var izpildīt viena gada laikā, sākot no šīs direktīvas stāšanās spēkā. Attiecībā uz pārējiem ar AIFP direktīvu noteiktajiem pienākumiem (tādiem kā [...] atalgojums [...]) pārvaldniekam, kurš darbotos AIFP direktīvas spēkā stāšanās dienā, pārejas perioda laikā ir jāveic visi pasākumi (tātad jādara viss iespējamais), lai ievērotu AIFP direktīvu attiecībā uz visām darbībām, kas veiktas pēc šīs direktīvas stāšanās spēkā (2013. gada 22. jūlijā). Pēc šī pārejas perioda visi pienākumi, kas izriet no AIFP direktīvas, ir juridiski saistoši.”

- 9 Tie atsaucas arī uz jautājumiem-atbildēm par AIFP direktīvu, ko publicējusi EVTI; dokumentā ir precizēts:

“1. jautājums [pēdējo reizi atjaunināts 2014. gada 17. februārī]: Kurā finanšu gadā AIF pārvaldniekiem, kuri veica darbību atbilstoši AIFP direktīvai pirms 2013. gada 22. jūlija un kuri ir iesnieguši atļaujas pieteikumu saskaņā ar šo direktīvu laikā no 2013. gada 22. jūlija līdz 2014. gada 22. jūlijam, pirmo reizi ir jāpiemēro AIFPD atalgojuma noteikumi? 1. atbilde: Pamatnostādņu atalgojuma politikai saskaņā ar AIFPD (ESMA/2013/232) 4. punktā [...] ir paredzēts, ka “šīs pamatnostādnes stāsies spēkā no 2013. gada 22. jūlija, ievērojot direktīvas par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem pārejas noteikumus”.

Eiropas Komisijas jautājumi-atbildes par AIFP direktīvu ir devuši īpašas pamatnostādnes par AIFP direktīvas 61. panta 1. punkta pārejas noteikumu interpretāciju. [...] Tiklīdz kā uzņēmums ir saņēmis atļauju darbam ar AIF, uz to attiecas AIFP direktīvas atalgojuma noteikumi un pamatnostādnes par atalgojumu. Līdz ar to atbilstošajiem noteikumiem ir jābūt piemērojamiem, sākot ar atļaujas piešķiršanas datumu.

Tomēr noteikumi par mainīgo atalgojumu (proti, noteikumi, par kuriem ir sniegti norādījumi atalgojuma pamatnostādņu XI sadaļā (vispārējās prasības riska izkārtojuma jomā) un XII sadaļā (īpašās prasības riska izkārtojuma jomā)) pārvaldniekiem ir jāpiemēro, aprēķinot maksājumus, kas saistīti ar jaunajiem mainīgā atalgojuma piešķirumiem saviem identificētajiem darbiniekiem (kā tas noteikts pamatnostādņēs par atalgojumu), snieguma periodiem, kas seko periodam, kura laikā tika piešķirta atļauja. Tādējādi AIF pārvaldnieku mainīgā atalgojuma regulējums būs piemērojams tikai pilniem snieguma periodiem un būs piemērojams pirmajam pilnajam snieguma periodam pēc atļaujas piešķiršanas pārvaldniekam.

Piemēram: [...] pārvaldniekam, kurš jau pārvalda AIF, kura finanšu gads beidzas 31. decembrī un kurš iesniedz atļaujas pieteikumu pirms 2014. gada 22. jūlija un saņem atļauju pēc šā datuma (tostarp gadījumā, ja atļauja tiek piešķirta pēc 2014. gada 31. decembra), AIFP direktīvas noteikumi par mainīgo atalgojumu ir jāpiemēro aprēķinam par maksājumiem attiecībā uz 2015. finanšu gadu.”

- 10 Visbeidzot, kasācijas sūdzības iesniedzēji atsaucas uz AIFP rokasgrāmatu – Atalgojums par AIF pārvaldīšanu, ko publicējusi *AMF*; saskaņā ar to (3. lpp.):

“Saskaņā ar AIFP direktīvas 61.(1) pantu pārvaldīšanas sabiedrību, kuras darbojas 2013. gada 22. jūlijā, rīcībā būs viens gads līdz 2014. gada 22. jūlijam, lai izpildītu AIFP direktīvā paredzētos pienākumus un iesniegtu kompetentajā iestādē atļaujas pieteikumu.

Tādējādi ir iespējami trīs gadījumi:

- pārvaldīšanas sabiedrības, kuras saņem AIFP atļauju laikā no 2013. gada 22. jūlija līdz 2013. gada 31. decembrim: pasākumi, kas paredzēti nostājā par AIFP atalgojumu atalgojuma jomā, būs piemērojami 2014. finanšu gadam (attiecībā uz mainīgo atalgojumu, ko izmaksās 2015. gadā);
  - pārvaldīšanas sabiedrības, kuras saņem AIFP atļauju tikai laikā no 2014. gada 1. janvāra līdz 2014. gada 22. jūlijam: pasākumi, kas paredzēti nostājā par AIFP atalgojumu atalgojuma jomā, būs piemērojami 2015. finanšu gadam attiecībā uz mainīgo atalgojumu, ko izmaksās 2016. gadā;
  - savukārt attiecībā uz jaunām pārvaldīšanas sabiedrībām, kuras saņems AIFP atļauju N gadā, pēc 2014. gada 22. jūlija, tiks piemērota tā pati loģika: pirmais finanšu gads, kuru ņems vērā nostājā par AIFP atalgojumu paredzēto pasākumu piemērošanai, būs N+1. finanšu gads attiecībā uz mainīgo atalgojumu, ko izmaksās N+2. gadā.”
- 11 Sabiedrība *TFC*, atbildētāja, atbild, ka Monetārā un finanšu kodeksa L. 533-22-2. panta noteikumi bija piemērojami partnerības nolīguma noslēgšanas dienā, 2014. gada 27. jūnijā, ciktāl, lai gan 2013. gada 25. jūlija rīkojumā ir paredzēta atšķirīga stāšanās spēkā dažiem pārejas noteikumiem, tas tā nav ar noteikumiem, ar kuriem operatoriem tiek noteikts pienākums ieviest AIF pārvaldīšanas sabiedrību vadītāju atalgojuma praksi un politiku, kas “atbilst pareizas un efektīvas riska pārvaldības principiem”.
- 12 Tā arī norāda, ka, pat pieņemot, ka AIF pārvaldnieku rīcībā ir termiņš, lai izpildītu jaunās normas, ar kurām transponē AIFP direktīvu, tie nevar šā termiņa laikā atzīt, ka līgums, kurā paredzēts atalgojums, ir pretrunā šīs direktīvas 13. pantam, jo tās 61. panta 1. punktā ir noteikts, ka tie “veic visus vajadzīgos pasākumus, lai ievērotu attiecīgās valsts tiesību aktus, kuri izriet no šīs direktīvas”.

## Lēmuma lūgt prejudiciālu nolēmumu pamatojuma īss izklāsts un prejudiciālie jautājumi

- 13 Strīda atrisinājums ir atkarīgs no tā, vai Monetārā un finanšu kodeksa L. 533-22-2. pants, kas stājās spēkā 2013. gada 28. jūlijā, bija piemērojams partnerības nolīguma noslēgšanas dienā, 2014. gada 27. jūnijā. Atbildei uz šo jautājumu ir vajadzīga AIFP direktīvas, it īpaši tās 13. un 61. panta, interpretācija.
- 14 Kasācijas tiesa konstatē, ka Komisijas izdotajā dokumentā, šķiet, ir atzīts, ka pastāv vienu gadu ilgs pārejas periods, kas noslēdzas 2014. gada 21. jūlijā, ka pirms šā datuma no AIF pārvaldniekiem tiek sagaidīts tikai tas, lai viņi dara visu iespējamo, lai izpildītu prasības, kuras izriet no valsts tiesību aktiem, ar ko transponē AIFP direktīvu, un ka tikai pēc šā datuma visi pienākumi, kuri izriet no AIFP direktīvas, kļūst juridiski saistoši. Šajā analīzē ne atļaujas pieteikuma iesniegšanas datumam, ne atļaujas piešķiršanas datumam neesot nozīmes.
- 15 Turpretī šai tiesai šķiet, ka no EVTI un AMF veiktajām analīzēm izriet, ka AIFM direktīvas noteikumi par atalgojumu un pamatnostādnes par atalgojumu ir piemērojami AIF pārvaldniekam tikai no datuma, kurā tas ir saņēmis atļauju, savukārt pirms šīs atļaujas saņemšanas šie noteikumi uz viņu neattiecas. Saskaņā ar šīm pašām analīzēm minētie noteikumi esot piemērojami tikai no tā finanšu gada sākuma, kas seko atļaujas piešķiršanai.
- 16 Kasācijas tiesa uzskata, ka, ņemot vērā AIFP direktīvas 61. panta 1. punktu, neviena no piedāvātajām interpretācijām nav acīmredzama. It īpaši saikne starp atļaujas saņemšanu un no Direktīvas izrietošo noteikumu attiecināmību nav skaidri secināma no šā panta.
- 17 Šai tiesai šķiet iespējama vēl viena interpretācija, kurā tiktu veikts nošķirums atkarībā no tā, vai vienošanās par atalgojumu ir notikusi pirms vai pēc AIFP direktīvas transponēšanas valsts tiesību aktos: pirmajā gadījumā varot atzīt, ka nevar prasīt no AIF pārvaldnieka, lai tas nekavējoties apšaubu atalgojumu, ar ko netika pārkāpts neviens noteikums, kad šis atalgojums tika noteikts, un ka vēl jo vairāk no šā pārvaldnieka nevar prasīt, lai tas pārejas periodā dara visu iespējamo, lai ievērotu jaunās prasības atalgojuma jomā; otrajā gadījumā esot iespējams, ka valsts tiesību akta, ar ko transponē AIFP direktīvu, stāšanās spēkā tūlītēji aizliedz pārvaldniekam attiecībā uz nākotni vienoties par atalgojumu, kurš būtu pretrunā noteikumiem, kas paredzēti šajā direktīvā, kura jau ir stājusies spēkā.
- 18 Tā kā AIFP direktīvas atbilstošo normu pareizā interpretācija nav acīmredzama un Tiesai vēl nav bijusi izdevība interpretēt šīs direktīvas 61. panta 1. punktu, *Cour de cassation* (Kasācijas tiesa) uzskata, ka ir jāuzdod Tiesai šādi prejudiciālie jautājumi.
  - 1) a) Vai Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2011/61/ES (2011. gada 8. jūnijs) par alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekiem un par grozījumiem Direktīvā 2003/41/EK, Direktīvā 2009/65/EK, Regulā (EK) Nr. 1060/2009 un Regulā (ES) Nr. 1095/2010 13. pants un 61. panta

1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka pārvaldniekiem, kuri veica darbības atbilstoši šai direktīvai pirms 2013. gada 22. jūlija, ir jāizpilda pienākumi attiecībā uz atalgojuma politiku un praksi:
- i) beidzoties minētās direktīvas transponēšanas termiņam,
  - ii) datumā, kurā stājas spēkā normas, ar ko šo direktīvu transponē valsts tiesību aktos,
  - iii) beidzoties 61. panta 1. punktā noteiktajam vienu gadu ilgajam termiņam, kurš beidzas 2014. gada 21. jūlijā, vai
  - iv) sākot no brīža, kad pārvaldniekam ir piešķirta atļauja?
- b) Vai atbilde uz šo jautājumu ir atkarīga no tā, vai vienošanās par atalgojumu, ko alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieks maksā darbiniekam vai sabiedrības vadītājam, ir notikusi pirms vai pēc:
- i) šīs direktīvas transponēšanas termiņa beigām;
  - ii) datuma, kurā stājas spēkā normas, ar ko šo direktīvu transponē valsts tiesību aktos;
  - iii) šīs direktīvas 61. panta 1. punktā noteiktā vienu gadu ilgā termiņa beigām 2014. gada 21. jūlijā;
  - iv) datuma, kurā alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldnieks ir saņēmis atļauju?
- 2) Pieņemot, ka no atbildes uz 1. jautājumu izriet, ka pēc AIFP direktīvas transponēšanas valsts tiesību aktos alternatīvo ieguldījumu fondu pārvaldniekam noteiktu laikposmu ir tikai pienākums darīt visu iespējamo, lai ievērotu valsts tiesību aktus, kas izriet no šīs direktīvas, vai viņš izpilda šo pienākumu, ja šajā laikposmā pieņem darbā darbinieku vai ieceļ sabiedrības vadītāju ar atalgojuma nosacījumiem, kas neatbilst to valsts tiesību aktu prasībām, ar kuriem transponē šīs direktīvas 13. pantu?